

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 48 (2128) 1998 m. gruodžio mėn 8 d.

Eina 43-čius metus

Melbourne

Kauno arkivyskupo S. Tamkevičiaus kreipimasis į Seimą, Vyriausybę ir visus geros valios tautiečius

Tvirtybės moralė yra kiekvienos tautos pamatas, kurį reikia nuolat stiprinti. Tai, ką matome nepriklausomoje Lietuvoje, visiems geros valios žmonėms kelia didelį susirūpinimą. Vargstantys ir pasigėrę žmonės, narkotikų vergais tapę jaunimas, pažeistos šeimos, neregėtai išaugęs nusikalstamumas, savižudybės ir t.t. Kruvina širdimi galima skaičiuoti ir skaičiuoti moralines bėdas Lietuvoje, - pagalbos šauksmą girdime iš kiekvieno jos kampelio.

Žmonės demoralizuoja didelį socialinį neteisingumą. Lietuvai prisikeliant iš okupacijos daug jos turto kreivais keliais pateko į apskrių ir nesąžiningų žmonių rankas, o šiandien žmonių pasipiktinimą kelia budgnė tarp gaunančiųjų ypatingai didelius atlyginimus ir gyvenančiųjų visiškame skurde. Šitokia padėtis atpemdė net atgaautos laisvės džiaugsmą ir stabdo normalų tautos vystymąsi.

Alkoholis neša tautai išsigimimą

Ne tik kovotojai už laisvę, bet visi mąstantieji Lietuvos žmonės nesupranta, kodėl alkoholio monopolis atiduotas į privačias rankas? Ką gali padaryti Bažnyčia, kovodama su alkoholizmu, jei uždegama žalia šviesa alkoholio ir tabako reklamai, jei į prekybą alkoholiu, nešančiu tautai išsigimimą, žiūrima kaip į prekybą saldinais ar pomidorais, o Lietuva legaliai paverčiama karčemų šalimi? Į privačias kišenes suplaukia vargšų žmonių pinigai, o Lietuvai paliekama teisė ilgėtis sovietinių laikų.

LDDP valdymo metais nebuvo įteisinti azartinio lošimo namai ir Bažnyčia šį žingsnį sveikino. Šiandien dori Lietuvos žmonės nerimauja, kad vėl paruoštas azartinio lošimo namų įstatymo projektas, atversiantis kelią daugeliui nusikaltimų. Sunkiai bus galima patikėti, kad valdžios vyrams rūpi tautos moralės kėlimas, kai legalizuotų azartinio lošimo namų pavėsyje vešės pinigų plovimas, prostitucija, narkotikų biznis ir kiti nusikaltimai, kaip tai klesti visur, kur legaliai veikia šie namai.

Susirūpinimą kelia ir tai, kad kiekvienais metais grėsmingai auga ne tik suaugusiųjų, bet ir paauglių nusikalstamumas. Nėra abejonės, kad kasdien jį skatina per TV propaguojamos žudynės, smurtas, sekso ir pinigų kultas. Teisėtarkos institucijos imasi skubiausių priemonių, jei net anonimas praneša apie galimą pastato

susprogdinimą, tačiau, kai kasdien per žiniasklaidą yra sprogdinami valstybės pamatai, beveik visi tyli, nes bijo pažeisti neteisingai suprastą laisvę, bijo pasirodyti atsilikusiais. Vargu ar Europai bus įdomi mūsų tėvynė, tapusi panaši į prasigėrusį Sibiro kaimą, kuriame klesti nusikaltimai.

Tauta kentės, jeigu jaunimo dvasia bus nuodijama

Didelę pagalbą ugdant jaunimo moralę teikia Lietuvos mokykloje įvestas privalomas dorinis religinis ugdymas, tačiau ką gali padaryti nors ir geriausia viena savaitinė tikiybės ar etikos pamoka, juolab jei dažnoje mokykloje vyrauja indiferentizmas tautinėms, religinėms ir moralinėms vertybėms? Sunkiai suvokiamas kai kurių Seimo deputatų pastangos apsunskinti ar iš vis sunaikinti tikiybės dėstymą mokyklose. Tai liudija jų kreipimasis į Konstitucinį Teismą dėl Švietimo įstatymo pataisų, atverčiančių aiškesnę perspektyvą doriniam religiniam moksleivių ugdymui. Šiems deputatams galėtume priminti, kur iš tikrųjų glūdi pavojus Lietuvai. Tauta kentės ne todėl, kad jaunoji karta tikės Dievą ir laikysis

Dekalogo, bet todėl, kad jos dvasia bus užnuodyta nihilizmu ir nešvankumais, užteršusiais eterį, diskotektas ir platinamais garso ir vaizdo kasetėse.

Lietuvą labiausiai mylintieji ir už ją daugiausia kentėję žmonės yra sutrikę, nusivylę ir klausia: kur mes einame? Šitie žmonės neretai yra niekinami, iš jų šaipomasi ir laukiama jų mirties. Ne jų mirties reikia laukti, bet sudrausminti jūliausius tautos moralės griovėjus ir kurti bei įgyvendinti programas, kurios padėtų išlaikyti sveiką tautos širdį ir per kančias išsaugotą religinį bei moralinį paveldą.

Bažnyčia jaučia savo atsakomybę ir nori prisidėti prie tautos moralinio prisikėlimo, tačiau kai kas sąmoningai bando paralyžiuoti jos veiklą. Gal tai eilinė nūdienos mada ne dirbti, bet visus kritikuoti, gal tai antibažnytinė akcija suinteresuotų politinių jėgų, kurioms tradicinės religinės bendruomenės yra jų planų realizavimo kliūtis? Nenorime spėlioti ir ką nors kaltinti, tik tvirtiname, kad Bažnyčia skaudžiai išgyvena dėl kiekvieno savo nario puolimo, ypač dėl dvasininkų neištikimybės savo

(Nukelta į 3-čią psl.)

LIETUVA, "TU MAŽYTĖ, TU TELPI VISA Į ČIURLIONIO KARALIŲ DELNUS".
Dail. Genė Valiūnienė

IŠTVERME IŠSAUGOSITE SAVO GYVYBĘ...

Lietuvių patarlė byloja: "Ne tas vyras, kuris pradeda, o tas, kuris užbaigia". Ar išties gali būti ištvermingai vadinamas tas, kur pradėta darba žmogus iki galo užbaigia? Ištvermingumas. Ištvermė. Ar tik vien su darbu, sportu, fizine jėga susijęs šis žodis, tikrai labai gerai suprantamas ne tik sportininkams, norintiems laimėti premijas ir pagyrimus. Ištvermė itin reikia kasdienėje kiekvienoje moralinėje kovoje: su savo įsišaknijusia savigyra, nesaikingu valgiu, miegu, netvarka. Daug kur tiesiog būtina su savim tikrai ištvermingai pasigalinėti, jei nori bent kokį žingsnį žengti doroviniu keliu. Juk išties dažnai lengviau kovoti su galinga priešo kariuomene negu su viena savo išsikerojusia yda. Iš viso su žalingomis aplinkos įtakomis, su tuo, kuris kasdien labdėmį kužda tau man į ausį: "Nenusileisk, atsikirsk, keršyk, meluok, vok, žudyk, nusikalsk skastybei, - ką čia reiškia. Visokie prasimanymai apie pragarą, skastyklą, tik plepalai. Dabar bent smagiai pagerk, pagyvenk, pauliok! Argi svarbu, kas bus rytoj?" O ką pasakė Kristus mums apie ištvermę: ar jis mus ragina ištvermingai apgauti, gerti alų, ištvermingai laužyti santuokas, ištvermingai keiktis?

...Šv. Rašto ištrauka apie laiko ženklus: "Tauta sukils prieš tautą ir karalystė prieš karalystę. Šen ir ten bus didelių žemės drėbėjimų, ligų ir badmečių. Bus baisenybių ir didelių ženklų iš dangaus" (Lk 21, 10-11). "Jūs išdavinės tėvai, broliai, giminės ir draugai; kai kuriuos netgi žudys. Visi jūsų nekęs dėl mano vardo" (16-17). Tai išsipildė ir pildosi su kaupu. Argi visa neverčia rimtai susimąstyti. Argi daug kas neprimena mūsų laikų? Argi čia ne mūsų dienų broožai? Ar reikia bijotis? Žinoma, ne. Tik dera rengtis. O svarbiausia? "Vis dėlto nė vienas plaukas nuo jūsų galvos nenukris. Savo ištvermė jūs išsaugosite savo gyvybę" (Lk 21, 18-19). Jei Viešpats pažadėjo, be jokios dvejonės bus ištesėta. Tikrai nenukris nuo mūsų galvos nė vienas plaukas. Tačiau turime ištvermingai pasakyti tinginiui, apkalbai, melui, neteisybei, aplaidumui, puikybei, vagystei, gobšumui, palaidumui, bet kokiam nesaikingumui ne! Ne ir dar kartą ne - ryžtingai, ištvermingai ir galutinai. Jei reikia būti ištvermingam muzikantui, kuris nori išmokti bet kokį kūrinių, o ką jau šnekėti, jei nori laimėti konkursą? Tad ką kalbėti apie mus, kurie su kiekvienais metais, mėnesiu, valanda ir minute kiekvienas ne einame, bet bėgte bėgame į Ten, iš kur negrįžtama. O kiek jau iškeliavo? O kiek dar jų bus lig Kalėdų, Naujųjų Metų? Vienas Dievas nežino. Taigi ištvermė, kitais žodžiaisariant, yra patvarumas ne tik sporte, darbe, bet ypač doroje, siekimuose. Ištvermė remiasi būdo tvirtumu, savo elgesio ir visos veiklos pastovumu, užsispyrimu ir atkaklumu siekti tikslą. Be vidinės galios, ji priklauso ir nuo fizinio atsparumo. Ištvermė yra pozityvi žmogaus savybė. Ištvermingai

(Nukelta į 4-tą psl.)

LIETUVIAI SVETUR

ARGENTINA

Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos (ALOS) taryba rugsėjo mėn. 7 d. Buenos Aires mieste savo posėdžiui pradėjo naujus veiklos metus. Jame dalyvavo ir Lietuvos jaunimo sąjungos atstovai E.Pilka, F.Mahne ir D.Zdanavičius. Šie pranešė, kad 1999 m. sausio mėn. pabaigoje Argentinoje vyks Pasaulio lietuvių jaunimo sąskrydis, kuriame dalyvaus įvairių kraštų šios organizacijos atstovai. Lietuvos mokslo ir enciklopedijos institutas atsiuntė ALOS tarybai raštą, prašydamas pateikti Argentinos lietuvių organizacijų veiklos aprašymą nuo 1956 m. iki dabartinio laikotarpio. Buvo svarstomi posėdyje ir kiti reikalai, kaip lietuviško muziejaus perkėlimas į kitas patalpas ir jo atidarymas.

BRITANJA

Bradfordo ir Mančesterio lietuviai įgyvendino paprotį vieni kitus kasmet aplankyti. Š.m. rugsėjo 19, Bradfordo lietuvių klubo "Vytiš" nariai, pakvietė Mančesterio lietuvių klubo, aplankė Mančesterio tautiečius. Jie vyko užsakytu autobusu. Buvo pasitikti mančesteriečių, su klubo pirmininku A.Podvoiskiu. Svečiai, numalšinę troškulį klubo bare, buvo pakviesti prie vaišių stalo su garuojančiais patiekalais. Vėliau dar visi gardžiavosi šaltais užkandžiais ir įvairiais gėrimais. Klubo pirmininkas A.Podvoiskis savo žodyje, sveikindamas svečius, apgalvavo, kad kasmet vis mažiau atvažiuoja – ko nors jau trūksta. Jau tokia gyvenimo realybė, vis labiau retėja bendruomenės gretos. Ragino visus darbuotis bendriems reikalams, o nuotaikingi susitikimai atpalaiduoja nuo kasdienybės, duoda jėgų dar pasitempti rytdienai. "Vyčio" klubo pirmininkė I.Gerdžiūnienė, atsakydama į A.Podvoiskio žodį, padėjo už gražų priėmimą, pažymėdama, kad toks susitikimas yra vertingas ir malonus įvykis. Toliau pobūviui įsibėgėjus, įsisiūbavo lietuviškos ir angliškos dainos, lenktyvniaujant paskiriems stalams. Tai buvo šaunus pobūvis. Skirstėsi visi traukdami "Eisim, važiuosim broleliai namo". "O geros nuotaikos mums reikia visiems, kad neprarastume meilės gyvenimui", rašoma "Europos lietuviųje" 1998 m. 19 nr.

JA VALSTYBĖS

"Pagalba Lietuvai" direktorių taryba rugpjūčio 7 d., vykusio 85-jo Lietuvos vyčių suvažiavimo proga, "Sheraton Four Points" viešbutyje Waterbury mieste, Connecticut,

susirinko į savo posėdį. Dvasios vadas prel. Juozas Anderlonis sukalbėjo maldą, posėdžiui vadovavo valdybos pirm. Robertas Boris. Pastarasis padarė metinį veiklos pranešimą. Per 1997-1998 metus Lietuvon išsiųsta 12 talpintuvų su vaistais, medikamentais, drabužiais, avalyne ir kitokiais daiktais. Tuo laikotarpiu surinkta 33,266 dol. aukų. Prieš vienerius metus surinkta žymiai daugiau – 105,700 dol. Mat tais metais lėšoms sutelkti buvo surengtas golfo turnyras. Vyčių organizacijos "Pagalba Lietuvai" skyrius nuo 1990 m. į Lietuvą išsiuntė 61 talpintuvą, taipgi su vaistais, kompiuteriais, mediciniška aparatūra, drabužiais už 50 mil. dol. vertės. Buvo gautas iš Vilniaus arkivyskupo Audrio Bakcio prašymas padėti išlaikyti Vilniaus kunigų seminarijos auklėtinius. Vieno klieriko išlaikymas kainuoja 2000 dol. Prašoma šiltesniomis

vyčių suvažiavimo dalyviai. Atsirado organizacijos narių, pasižadėjusių globoti po vieną klieriką. 1998-1999 metų "Pagalba Lietuvai" valdybos sudėtis: dvasios vadas kun. Walter Staniech, pirm. Robertas Boris, vicepirmininkai – Michael Shea, Valentina Bulota ir Regina Juškaitė-Švobienė, išd. William Juodvalkis, sekr. Theresa Stasiulaitis, patikėtiniai – Stella Hotra, Irena Vizgirda, Danguolė Kudirka.

CANADA

Dehli-Tillsonburg, ON

KLK Moterų Dr-jos šio skyriaus valdybos posėdis įvyko rugsėjo 29 d. - P. ir V. Lapienių namuose. Buvo aptarti artimiausi darbų bei renginių planai, pabendrauta prie šeiminių suruoštų užkandžių ir kavutės. Visuotinis narių susirinkimas įvyko spalio 7 d. parapijos salėje. Jį pradėjo pirmininkė A.Ratavičienė. Po A.Aleliūnienės sukalbėtos maldos buvo aptarti visi darbai, kuriuos planuojama atlikti iki N.Metų. Apsvarčius klausimus dar pabendrauta prie kavutės.

Rugsėjo 12 d. po pamaldų iš šventovės visi rinkosi į parapijos salę. Čia buvo suruošta atsisveikinimo popietė ilgai šioje aplinkėje gyvenusiai KLKM dr-jos ir Lietuvos bendruomenės narei E.Strodomskienei. Silpnėjant sveikatai, ji nusprendė persikelti į Otavą arčiau sūnaus šeimos. Atsisveikindami lietuviškų organizacijų atstovai dėkojo jai už aktyvų dalyvavimą parapijos ir bendruomenės gyvenime, o katalikės moterys kaip padėkos ženklą dar įteikė ir puokštę rožių.

Modernusis maras

Labai smagu išgirsti ką nors gero apie Lietuvą. Sporto, meno ar mokslo laimėjimai visada džiugina, kažkaip pakelia – štai ir mes esame geresni už kitus. Tikėtina, kad tokių džiuginančių žinių visi lietuviai, kur jie bebūtų, laukia.

Deja, ne visos žinios ar naujienos yra geros. Kai kurios verčia liūdėti ir susirūpinti. Šalia nuolatinio ir labai jau atviro girtavimo, iš jo kylančių baidžių žmogūdysčių, šalia dorovinio nuosmukio ir dažnų abortų, šalia narkotikų, vagysčių ("kombinavimų") ir sukčiavimų net jau labai plačiu mastu – kaip niekada tokio dydžio nematyta iškyla tautos pakaisa savizudybės. Vėliausioji statistika nurodo, kad šioje srityje Lietuva pirmąją kitų panašių valstybių tarpe. Tai baisus faktas. Parašo apie jį spauda, pasikalba žmonės, patrauko pečiaus – ir vėl tartum nieko nebuvo. O vis dėlto reikėtų, kad apie tą tautos nelaimę būtų plačiau, dažniau ir rimčiau nasiaiškkinama. Savizudvibių

reiskiniai verčia iš esmės pamąstyti apie dabarties žmogų, dažnai mieliau pasirenkantį slidį lieptą negu tvirtą kelią. Gal dėl to, kad pastarasis kam atrodo pasenęs, nusibodęs ir todėl ieškoma į kažkur trumpesnių, nors ir rizikingų praėjimų. O tas "kažkur" irgi nevienodai supratamas, gal dar net neišaiškintas, atmetus didžiuosius ir amžinuosius tikslus, apie kuriuos tik dabar labai atsargiai pradeda kalbėti. Kalbant apie savizudības gal kiek ir lengviau suprasti, kai žudosi sveiką nuovoką praradę, pusiau sąmonės netekę girtuokliai ar narkotikų vartotojai, arba kokios įtampos ar depresijų paveikti liginiai. Bet kaip paaiškinti, kai žudosi rimti

E.Strodomskienei palinkėta daug sveikatos, gero įsikūrimo ir greito prigijimo naujoje vietoje.

Po pamaldų parapijos salėje spalio 4 d. įvyko informacinis susirinkimas dėl Lietuvos narystės ŠAS-goje (NATO). Trumpai ir labai aiškiai klausimą apibūdino iš Toronto atvykęs KLB Krašto valdybos narys A.Rašymas. Gausiai susirinkusių klausytojų tarpe buvo matyti didesnis nei visuomet jaunųjų lietuvių skaičius.

profesionalai, geras tarnybas turintys pareigūnai arba dar gyvenimo nepatyrę jaunuoliai?

Ieškant į tuos klausimus atsakymų reikėtų jau leisti žymiai giliau. Tai darydami pirmiausia turbūt susidurtume su visagališkumo pojūčiu, kuris slypi stipriai įsidiėgęs savizudžio sąmonėje. Jo ištakų nesunkiai rastume ateizmo doktrinos, kur žmogus visagalis, nes Dievas tik žmogaus vaizduotės kūrinys. Taigi, jeigu jau visagalis, tai ir daro su savimi ką nori, laisvas elgtis kaip nori. Be to, įsitikinimas visagališkumu slopina ir atsakomybės pajautimą – prieš ką gi atsakingas, jei visagalis? Antra – ateizmas moko tik materialistiškai suvokti žmogaus gyvenimo prasmę ir tikslus, pasirinkti tikruosius jų įgyvendinimo būdus. Šitoks mąstymas nepripažįsta amžinojo gyvenimo, ir todėl samprata apie gyvybę jau iš esmės skiriasi. Atimti sau gyvybę – reiškia viską užbaigti ir išnykti. Žmogus, rimtai

nesiryžtų, nes tai būtų kvaila ir beprasmiška. Ieškodami dar daugiau papildomų atsakymų susidurtume turbūt ir su paprasčiausiu savimeilės klausimu – savizudys tik save temato. Kilusi nebesuvaldoma aistra išnykti viską nugali. Nebegaila nieko – nei šeimos, nei draugų, nei aplinkos, kuri jam padėjo gyventi. Iš viso priešasčių žudytis yra tiek, kiek ir savizudybės. Kai kurios panašios, bet kartu ir skirtingos, kaip skirtingi yra mažieji žmonių pasauliai. Kaip ten bebūtų, visų grupių ar rūšių savizudybės mūsų demografiniu atžvilgiu silpninančiai tautai yra itin skaudus nuostolis. O baisiausia tai, kad žudymasis liejasi kone kaip epideminė banga, paliečianti ir miestus, ir bažnytkaimius. Lietuvoje turbūt nebėliko apylinkės, kurios nebūtų toji banga palietusi. Ką reikėtų daryti, kad tas "modernusis maras" liautųsi? Problema rimtai svarstyti. Apie ją lauktina daugiau pasisakymų, ir tai plačiu mastu. Žudė okupantai – dabar žudomės patys. Aiškiai pamestas tvirtesnis kelias. Turėtų tai pastebėti ir valstybės vadovai.

Č.S.
(Iš "Tėviškės Žiburai")

Suvalkijoje atgimsta sovietų okupacijos laiku išnykę kaimai

Liucija BURBIENĖ

Marijampolės rajono savivaldybė nusprendė gražinti pavadinimus ir nustatyti teritorijų ribas Kazlų Rūdos seniūnijos Baltreliškės ir Višakiškės kaimams. Kaimų pavadinimai buvo išlikę tik archyvuose dokumentuose ir senųjų gyventojų atmintyje – 1987 metais Lietuvos SSR Aukščiausios Tarybos prezidiumas buvo nusprendęs, kad šių ir dar 60 kaimų Marijampolės rajone jau nebėra.

"Gražinti kaimų pavadinimus ir ribas būtina, - sakė savivaldybės ribininkė Marija Žvinakevičienė. – Baltreliške jau gražinta žemės

nuosavybę šešioms šeimoms, yra vienas valstiečių ūkis. Višakiškeje 14 savininkų susigrąžino žemę".

Rajono taryba pritarė kalbininkės pasiūlymui nuo šiol Igliaukos kaimą vadinti miesteliu, nes čia gyvena per tūkstantį gyventojų.

Miestelio statusą turėjusieji Igliaukėliai, kuriuose gyvena vos šimtas žmonių, dabar bus vadinami kaimu.

Jūrės geležinkelio stotimi vadintai gyvenvietei, kurioje yra 450 gyventojų, dabar suteiktas miestelio statusas, nes gyventojams šalia kitų keblumų būdavo nesmagu nurodyti, kad yra gimę "geležinkelio stotyje".

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Edvardas Šidlauskas. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$40. Kituose kraštuose \$45. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakoma. Redakcija korespondencijas taisy savo nuožiūra.

RAŠOTE TESTAMENTĄ? Skirkite dalį "Tėviškės Aidams"!

Mintimi šventa ten investuokite save, kur Dievas ir Tėvynė šaukia.

Būk apaštalas spaudos "Tėviškės Aiduose"!

Rūgimas Rusijoje

Rašo dr. Jonas KUNCA, MD

Sunkią ekonominę krizę Primakovas gydo spausdindamas nepadengtus rublius. Bankų sistema eina prie bankroto. Sausumos ir jūros eksportai – importai tarp Rusijos ir Suomijos staiga sumažėjo 50%. Prasidėjo žiemos šalčiai. Lyg to neužtektų išėjo viešumon kompartijos antisemitai, apsunkindami ne tik vidaus, bet ir užsienio politinę padėtį, nes dėl to gali sumažėti ar net nutrūkti Vakarų pagalba Rusijai.

Anisemitizmas Rusijoje yra sena istorija. Dar carų laikais žydų tautybės asmenim nebuvo leidžiama užimti aukštesnes vietas, gyventi St. Petersburge ir Maskvoje, būti armijos karininkais ir t.t. Laikė sovietinio režimo buvo skiepinamas internacionalizmas: visų tautybių lygybė. Bet atrodo, kad dalis nedraugiškumo žydam yra išlikęs iki šių laikų. Tik viešo antisemitizmo ikšiol nebuvo. Užtat stebėtina, kad dabar gana staiga jis pasirodė tiek spaudoje, tiek kai kurių kompartijos narių pareiškimuose.

Rusijos dūmos narys, buvęs generolas Albertas Makašovas, sukėlė didelį triukšmą parlamente, visuomenė ir užsienyje viešai pasmerkdamas žydus komunistų subuvime ir spaudoje. Sako, jie yra pagrobę valdžią dabartinėje Rusų federacijoje. Kita Dūmos narė, Galina Starovoitova, pasiūlė įvesti įstatymą draudžiantį komunistų ir fašistų veiklą. Trumpai po to ji buvo nušauta prie jos namų. Autoriai nežinomi ir greičiausiai nebus surasti.

Pažymėtina, kad Dūmos nariui A. Makašovui nebuvo atimtas parlamento imunitetas. Negavo jis papeikimo net iš kompartijos vado. Tai bene reiškia, kad pačioje Dūmoje yra daugiau pritariančių antisemitizmui, ir partija prisibijo juos pasmerkti, kad gauti daugiau balsų ateinančiuose rinkimuose.

Kauno arkivyskupo S. Tamkevičiaus kreipimasis į Seimą, Vyriausybę ir visus geros valios tautiečius

(Atkelta iš 1-mo psl.)

įsipareigojimams, tačiau kai pavienių žmonių klaidos yra naudojamos kovai prieš instituciją, nuo seno ugdžiusią ir tebeugdantią sveiką visuomenę, tokiose akcijose nelengva matyti gerą valią.

Nelikime pasyvūs, kai morališkai luošinama tauta

Kreipdamasis į visus geros valios žmones, raginu nelikti pasyviais stebėtojais, kai morališkai yra luošinama tauta. Norime tikėti, kad valdžios vyrai, priimdami ir vykdydami įstatymus, rūpinsis tiek medžiaginiu, tiek dvasiniu tautos augimu, tuo tarpu mes, Lietuvos žmonės, išgyvenantys dėl tautos likimo, preneruokime tik tuos laikraščius ir žurnalus, kuriuose nėra smurto ir nešvankybų. Sukurkime šeimose pozityvią nuostatą žiūrėti tik tas TV laidas, kurios ne žaloja, bet praturtina dvasiškai. Nepirkime tų prekių, kurios reklamuojamos per smurtines ir nedoras TV bei radijo laidas. Jei šito mes nepadarysime, jokie įstatymai nebus pajėgūs sudrausminti pinigų garbintojų, dėl

Dabartinėje padėtyje Rusijoje yra puiki dirva antisemitizmui, nes galima suversti kaltę ant sėdinčių valdžios ar šiaip jau įtakingų žydų (Berezovskis, Čiubaisas ir t.t.) A. Makašovas siūlo valdžios tarnybose įvesti kvotas žydam, kad į valdžią patektų asmenų skaičius proporcingas tautybėm didžioji Rusijos federacija.

Antisemitizmą uždrausti galėtų tik Dūma. Bet ji nėra linkusi tai daryti kaip rodo gen. Makašovo pavyzdys. Vašingtonas įsikišti negali. Mat, Rusija yra per didelė. Tai ne Irakas. Gi bloga ekonominė padėtis, kuri yra antisemitizmo skatintoja, žada užsistėti gal dar 20 metų. Per tą laiką antisemitizmas gali įleisti gilius šaknis. Pavyzdys yra Vokietija, kur dėl panašios ekonominės – socialinės krizės iškilo A. Hitleris. Kartais istorija pasikartoja.

Finansinis spaudimas bene vienintelė priemonė apstabdyti šią procesą Rusijoje. Tik vėl, jis gali turėti ir neigiamų pasekų. Rusai, pajutę tokį įsikišimą, gali dar daugiau nusistatyti prieš Vakarus ir žydus. Kitaip sakant, akcija gali iššaukti neigiamą reakciją.

Prezidento Jelcino sveikata yra, pagal buvusią jo gydytoją, tokia pat kaip kad buvo Brežnevo prieš jam numirštant. Jei Jelcinas negalėtų išbūti savo vietoje iki 2000 metų, įvyktų narsi rinkiminė kova. Kas ją galėtų laimėti, dabar dar per anksti spėlioti. Tik viena aišku, kad priešrinkiminė kampanija bus arši, o gal ir su aukom.

Sena rusų problema yra jų sovietinis mentalitetas su aziatiškumo prieskoniu. Šita galvosena neleido Rusijai susiorganizuoti, nuvedė šalį į sunkią dabartinę ekonominę ir socialinę krizę. Tikriausiai ji trukdys ir tolimesnį šalies progresą valdant Rusiją komunistam ar demokratam. Dėl to daug kas galvoja, kad Maskvai reikia "kietos rankos" valdžios, atseit, diktatūros.

kurių kaltės mūsų tėvynėje tarsi lavina sau kelią skinasi mirties kultūra, o kritika, dažniausiai skiriama tik valdžios vyrams, bus bevėrtė, o gal net žalinga. Moralinę teisę kritikuoti turi tik tie, kurie pozityviai dirba, kad tautoje būtų daugiau gėrio ir dvasinės šviesos. Mes šitai galime padaryti, ir Dievas palaimins kiekvieną mūsų pastangą. Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius

Helsinkyje įvykusiame Prezidento Valdo Adamkaus susitikime su Suomijos vadovu Marti Ahtisaari, taip pat kaip ir išvakarėse surengtame pokalbyje su Suomijos premjeru Paavo Lipponenu, vyravo Europos Sąjungos plėtros tema.

Prezidentas V. Adamkus pabrėžė, kad Vilnius neverkšlens dėl galimo sprendimo Vienoje įvykusiame ES viršūnių susitikime nekviesti jos derybų, bet ir ateityje dėsi visas pastangas siekti narystės.

M. Ahtisaari sakė, kad Suomija, nors ir nebūdama NATO narė, gerbia Lietuvos apsisprendimą siekti narystės šioje organizacijoje.

Vadovų pažintis – pasienyje

Susitiko Lietuvos ir Baltarusijos prezidentai

V. Adamkus ir A. Lukašenka bendravo keturias valandas. P. Lilelikio nuotr.

Ramunė SAKALAUSKAITĖ

Kaimynus paskiria Dievas

Medininkų pasienio punkte pirmą kartą susitikė Lietuvos ir Baltarusijos prezidentai Valdas Adamkus ir Aleksandras Lukašenka dvišalės problemos aptarinėjant keturias valandas.

Lietuvos vadovas pareiškė viltį, kad susitikimas Medininkuose

tvirtins pagrindus tolesniam bendradarbiavimui.

"Pritariu, jog tai yra gero valstybių vadovų dialogo pradžia. Manau, kad dvišalis bendradarbiavimas duos didžiulę naudą ir Lietuvos, ir Baltarusijos liaudžiai", - V. Adamkui antrino A. Lukašenka. Anot jų, tęsti aktyvų dvišalį bendradarbiavimą skatina ir kaimynystė: "Kaimynus Dievas paskiria".

ATSIŪSTA PAMINĖTI

"LITHUANIAN PAPERS" - NR. 12 1998 METAI

Tai metinis studijų žurnalas anglų kalba, redaguojamas Algimanto Taškūno, OAM, Med Admin (N.E.). Leidžia Tasmanijos Universiteto lietuviškų studijų sąjunga. Normalios knygos pavidalo 80 puslapių jau 12 metų einantis turinčias žurnalas. Turi būti labai pravartus mūsų studijuojančiam ar angliškai kalbančiam lietuviškam jaunimui, labai gera dovanėlė Australijos organizacijoms, pavieniams įtakingiems asmenims bei eiliniam piliečiui ar geram kaimynui. Šio leidinio viršelį puošia Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus su žmona Alma nuotrauka, o žurnalo turinyje randami svarūs straipsniai iš Lietuvos gyvenimo: politikos, ekonomijos, poezijos, meno ir kitų šakų. Ir visa tai daugiausia svetimausių lietuvių draugų rašiniai.

Harvard'o universiteto istorijos profesorius dr. Richard Pipes peržvelgia pokario laikus, kai Vokietija 1945 metais buvo užimta sąjungininkų. Tuojau prasidėjo didysis Nuernbergo teismas, kur buvo kaltinami didieji nacių vadai kaip kaltinami didieji nacių vadai karu nusikaltimais. Nacionalistų partija, visi jos vadai ir nariai atsidūrė už įstatymo ribų, buvo gaudomi, areštuojami ir teisiami. Žydų naikinimas buvo didžiausias kriminalinis

buvo aptarta Suomijos pasiūlyta vadinamoji "Šiaurės dimensijos" iniciatyva. Sveikindamas šią iniciatyvą, kuri turėtų padidinti Šiaurės Europos valstybių vaidmenį žemyn, V. Adamkus pareiškė, kad Lietuva pasirengusi aktyviai dalyvauti ją įgyvendinant.

nusikaltimas. Nacių partijos nariai palikti be teisių užimti bet kokią valstybinę ar kitą tarnybą ar darbą.

Visai kitaip įvyko, kai žlugo komunizmo režimai Rusijoje ir visoje Rytų Europoje. Komunistai buvo atsakingi už nuo 85 iki 100 milijonų gyvybių, kas sudarė apie 4 kartus daugiau nukentėjusių negu nuo Hitlerio nacių. Ir šitie kraštai, nusikratę ir ištrūkę iš komunistinės diktatūros ir mirties nasrų, ne tik nebandė bausti savo kankintojų ir engėjų už didžiausius nusikaltimus prieš pasaulio žmoniškumą, bet juos dar glaudė ir globojo.

Profesorius dr. R. Pipes stebisi, kad tik viena Čekoslovakija 1991 metais išleido įstatymą prieš komunistų partijos narius, atimdami jiems teisę dalyvauti valstybiniame gyvenime. Kituose kraštuose dar ir dabar matai kūjį ir piautuvą. Kiti dar geriau: susigrąžino buvusius savo budelius ir engėjus, kitais vardais prisidengusius, į savo aukščiausių valdžią. Svarstydamas visokias materialias ir ekonomines sąlygas, prie to privedusias, galutinėje išvadoje profesorius sako, kad Rytų Europa daro didžiulę klaidą, globodama gulagų sargus, partijos vadovus, politrukus, stribus ir visokio plauko buvusius savo engėjus. Rusija ir visi buvę jos satelitai turi atsikratyti skaudžios praeities ir pasekti Čekijos pavyzdžiu.

Visi kiti straipsniai taip pat rimtai ir nuodugniai apsarstyti ir verti skaitytojų dėmesio.

Žurnalo adresas: PO Box 777, Sandy Bay, Tas. 7006 (Australija). Kaina 3 metams 15 dol., vieniems metams – 7 dol. su prisuitimu.

Ivairios Žinios

Madride vykusi konferencijoje tarp tautinėje konferencijoje "Baltijos regionas ir politinė Europos struktūra" Seimo pirmininkas V.Landsbergis akcentavo ypatingą strateginę Baltijos regiono reikšmę Europai. Seimo vadovo nuomone, Baltarusijai linkstant į Rytus, o Kaliningrado sričiai esant be pasirinkimo teisės, šiame nedideliame susikertančių gravitacijų lauke yra nemažai įtampos: "Kol Rusija apie Lietuvą, Latviją ir Estiją kalba kaip apie savo prarastus teritorijas bei uostus, Baltijos valstybės yra ir bus pagundų klausimas". V.Landsbergis pažymėjo, kad alternatyvi jėga – Europos Sąjunga – tuo metu nerodo didelio politinio noro priimti net labai norinčiųjų, todėl Lietuva prisimena Norvegijos variantą – būti NATO anksčiau nei ES.

*****

Vilniuje baigėsi Lietuvos Seimo ir JAV lietuvių bendruomenės atstovų komisijos posėdžiai. Per penkis komisijos posėdžių dienas nagrinėti Lietuvos ekonominės plėtros, kultūrinio bendradarbiavimo, jaunimo reikalų, paramos užsienio lietuvių bendruomenės klausimai. JAV lietuvių bendruomenės krašto valdybos pirmininkė B.Narušienė ir Lietuvos kultūros ministras S.Šaltenis pasirašė memorandumą. Jame sutariama bendradarbiauti tvarkant išeivijos archyvus, finansiskai remti jų žiniasklaidą. Numatoma toliau tęsti bendradarbiavimą atstatant Medininkų pilį.

*****

Vilniuje posėdžiaujanti Lietuvos ir Lenkijos tarpvyriausybines bendradarbiavimo tarybos bendra Tautinių mažumų komisija aptarinėja lenkų gyvenančių Lietuvoje, ir Lenkijoje gyvenančių lietuvių problemas. Lenkijos užsienio reikalų ministerijos Lenkų išeivijos departamento direktorius J.Junosza-Kisielewskis sakė matąs geras tolesnio bendradarbiavimo

perspektyvas. Tačiau jis taip pat pareiškė susirūpinimą dėl projektuojamos Lietuvoje administracinės teritorinės reformos – Vilniaus rajono dalį prijungus prie sostinės, rajone pasikeistų tautinė sudėtis. Jis atkreipė dėmesį, kad tokie sprendimai prieštarautų tarpvalstybinei Lietuvos ir Lenkijos sutarčiai, tarptautinėms konvencijoms dėl tautinių mažumų.

*****

Seimo Centro frakcija, jungianti aštuoniolika Seimo narių, tapo antrąja pagal dydį parlamentine frakcija.

Seimo centrinių gretas papildė du Liberalų frakcijos nariai Virginijus Martišauskas ir Kęstutis Trapikas.

Centro frakcijos seniūnas Egidijus Bičkauskas, komentuodamas liberalų įsiliejimą į centrinių gretas, sakė: "Jeigu žmonės nori tapti mūsų frakcijos nariais ir yra mums priimtini, kodėl gi ne?" Jis paneigė, kad šis sprendimas buvo suderintas su Liberalų sąjungos vadovybe.

Liberalams nuo šiol Seime atstovaus vienintelis šios partijos narys Alvydas Medalinskas. Žinia apie dviejų parlamentarų pasitraukimą iš Liberalų frakcijos jam buvo naujiena.

*****

Spalio 9 d. pirmą kartą Lietuvoje buvo išleisti pašto ženklai su holograma. Pašto blokas skirtas Lietuvos pašto veiklos 80-sioms metinėms, kurios minimos lapkričio mėnesį. Hologramoje pavaizduotas pasaulio žemėlapis su Lietuvos pašto emblema (ragas ir Gedimino stulpai). Kitas naujas pašto ženklas, serijoje "Iš pašto istorijos", su pašto žygūnu ant žirgo, įamžina pirmąją iš Lietuvos sostinės pradėtą reguliarią pašto liniją, 1562 m. sujungusią Vilnių ir Krokuvą. Spalio viduryje išleisti apyvartoti dar du ženklai, priklausantys serijai "Iš muziejų fondų". Juose pavaizduoti paveikslai, saugomi Lietuvos dailės muziejuje. Vienas – Antano

Žmuidžinavičiaus "Per kiaurą naktį", antras – Jozef Marszewskio, "Vilnius. Bernardinų sodas".

*****

Jungtinių Tautų cheminių ginklų ekspertai paskelbė, kad atliko antrą Irako raketų kovinių galučių tyrimų seriją. Tiesioginių įrodymų, kad Irakas naudojo nervus paralyžiuojančias dujas VX, nerasta, tačiau nustatyta, jog irakiečiai bandė kažką nuslėpti.

Pradiniu Irako raketų galučių tyrimus balandį atliko JAV ekspertai. Jie nustatė, kad irakiečiai naudojo dujas VX.

Prancūzijos laboratorijoje atlikus vienos raketos detalės tyrimus, taip pat aptikta nervus paralyžiuojančių dujų pėdsakų. Tai galėjo būti dujos VX, vadinamos zarinu, arba kita medžiaga – zomanas.

Prancūzijos ekspertai pareiškė, kad medžiagos pėdsakų galėjo palikti valymo priemonės.

Tačiau JAV ekspertai pranešė, kad jiems nėra žinoma apie priemones, kuriose būtų tokių medžiagų.

*****

Palestiniečių savivaldos generalinis sekretorius Tayyebas Abdelas Rahimas pranešė, kad per praėjusius kelis mėnesius Palestinos saugmo tarnyboms pavyko likviduoti Irano remiamos islamo fundamentalistų organizacijos "Hamas" rengiamus pasikėsinimus į palestiniečių lyderį Yasserą Arafatą ir atskleisti kitus arabų teroristų planus.

"Mes suėmėme keletą šių žmonių, kurie turėjo detalius pasikėsinimų planus", - sakė T.A. Rahimas.

*****

Per pirmąsias keturias akcijos prieš įkaitų grobėjus valandas Čečėnijoje du žmonės buvo išlaisvinti ir septyni suimti.

Čečėnijos teisėsaugos pareigūnų akcija prasidėjo kai visi

policijos kontrolės postai buvo sustiprinti ir pagrasinta griežtomis bausmėmis įkaitų grobėjams. Įkaitų giminės taip pat padeda ieškoti grobikų.

Du išlaisvinti įkaitai buvo laikomi daugiau kaip šešis mėnesius. Už juos buvo reikalauta sumokėti didžiulę išpirką.

Septyni suimti asmenys buvo prisidėję prie jų pagrobimo.

Pasibaigus 1994-1996 karui su Rusija, įkaitų grobimas bei kiti nusikaltimai Čečėnijoje tapo kasdienybe. Čečėnijos valdžios pareigūnų teigimu, šiuo metu yra pagrobti 103 žmonės, tarp jų trys britai, vienas Naujosios Zelandijos pilietis ir vienas turkas.

*****

Spalio revoliucijos 81-ųjų metų išvakarėse Baltarusijoje, Žodino mieste buvo susprogdintas Lenino paminklas. Kaip pranešė žurnalistas Žodino meras Valerius Kaševskis, sprogstamas įtaisas sprogo penktadienį apie 4 valandą ryto. Nuo sprogo nukentėjo viršutinė paminklo dalis. Piktadariai kol kas nerasti.

*****

Šiaurės rytų Irane audžiamas didžiausias pasaulyje kilimas.

Irano naujienų agentūrų pranešimu, 5000 kv. metrų žalios ir melsvos spalvos kilimą šalia Nišapūro miesto esančiame Bagšano kaime audžia net 200 moterų.

Per mėnesį audėjos išaudžia 125 kvadratinus metrus, o per devynis mėnesius jau buvo išaustas trečdalis kilimo.

Tradiciniais raštais išmargintas kilimas dažomas tikrai natūraliais dažais.

Manoma, kad kilimo vertė sieks 5 milijonus JAV dolerių.

Iranas galėtų kasmet eksportuoti kilimų beveik už 3 milijardus dolerių, tačiau dėl painių eksporto taisyklių ir mažesnių kitose šalyse išaustų kilimų kainų šalies kilimų pramonės pajamos itin greitai mažėja.

Dar 1994-aisiais už eksportuotus kilimus šalis gavo 1,8 milijardo dolerių, tačiau šiemet pelnas smuko iki 1 milijono.

FTB moko lietuvius grumtis su korupcija

JAV teisingumo departamento pareigūnų ir Federalinio tyrimų biuro (FTB) agentų delegacija Lietuvos teisėsaugininkus moko antikorupcinių veiksmų.

"Korupcija egzistuoja visame pasaulyje, bet tik ją pripažįstant ir atvirai nagrinėjant galima kovoti su šiuo nusikaltimu", - sakė amerikiečių konsultacijas Lietuvoje padėjęs surengti FTB pareigūnas Markas S.Jimersonas. Jis nuolat dirba JAV ambasadoje Taline.

Jungtinių Valstijų pagalbos kovojant su korupcija Lietuvoje paprašė spalį Teisingumo departamente Vašingtone apsilankęs Prezidentas Valdas Adamkus.

Nuo lapkričio 5 dienos Lietuvoje vieši departamento atstovai Baltijos valdys Ivaras P.Krievanas, vyriausiasis prokuroras korupcijos nusikaltimams tirti Shawnas Henry bei kriminalinių nusikaltimų prokurorė Laura Ingersoll.

Amerikos specialistai surengė seminarą Lietuvos teisėjams,

konsultuoja prokuratūros, policijos pareigūnus, skaito paskaitas Prezidentūros, Seimo, Vyriausybės pareigūnams.

I.P. Krievano vertinimu, pareigūnų korupcijos lygis visose trijose Baltijos šalyse yra panašus. Lietuvą jis gyrė už tai, kad Teismų departamentas neseniai buvo atskirtas nuo Teisingumo ministerijos.

"Nepriklausomų teismų sistema yra vienas ramsčių, kovojant su korupcija, ir labai svarbu, kad teisėjus kontroliuotų ir atlyginimus jiems mokėtų jų atskira administracija, o ne ministerija", - kalbėjo I.P. Krievanas.

Kitu teigiamu dalyku JAV teisėsaugininkai laiko Lietuvos pareigūnų atvirumą, kurį jie spėjo patirti, viešėdami Lietuvoje.

"Atvirumas ir viešumas, publikacijos spaudoje yra pirmas ginklas, labiausiai kenkiantis korupcijai", - pabrėžė M.S. Jimersonas.

"L.R."

IŠTVERME IŠSAUGOSITE ...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

asmens yra tvirto charakterio ir nugalai kliūtis, siekdami savo tikslą (Plg. LE, IX t., p. 149). Archimedas, Demostenas, Tomas Akvinielis, Šv. Pranciškus Asižietis, Napoleonas, Einšteinas, neseniai mirus Motina Teresė. Išvermingų vyrų ir moterų kupina mūsų tautos istorija: karalius Mindaugas, didžiama kunigaikščių, karžygių, kaip Punios valdovas Margiris, Platerytė, mūsų arkivyskupas, kalėjimų ir Sibiro kankiniai. Drąsa, išvermė, auka ir meilė tėvynei. Štai kuo garsėjo mūsų tauta gyva. Mūsų geriausių sūnų ir dukrų santūra, atkakliu darbštumu ir išvermingu gėrio siekimu.

"Esi ožio išvermės, o kiaulės

padermės", - tegul būna sakoma ne mums. Tenebūna nė vienas iš mūsų šitas posakis pritaikytas. Juk "lietuviams esame mes gimę, lietuviais norime ir mirt" - kartojama per Vilniaus radiją kasdien 1620 kilohercų banga. Tėbūna mūsų visa veikla, žodžiai ir ketinimai susiję su išverminga, dora, atkaklia, debesis pranokstančia, savo didingumu visas kliūtis nugalinčia vidine jėga. Tegul galinga meilė Dievui, Bažnyčiai ir artimui drebina dangaus, ne pragaro vartus ir dar ne vieną tepriima į Tą karalystę, kur Tėvas kartu su Sūnum ir šv. Dvasia, vienu Dievu, gyvena ir viešpatauja per amžius.

kun. K.J. Ambrasas, S.J. Monrealis, 1998-11-13

LABDAROS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Melburno Lietuvių Klubu valdyba praneša siuntėjams supakuotas siuntinių dėžes pristatyti į Lietuvą Namus gruodžio 19-20 dienomis (šeštadienį ir sekmadienį) nuo 12 iki 4 val. po pietų.

Melbourno Dainos Sambūrio 49-tas Metinis Koncertas

Rašo Alisa BALTRUKONIENĖ

*Svetimaj padangėj kukliai gyvenu,
Man nereikia aukso – saulės
akmenų.
Nepritrūks Tėvynei skiriamos dainos
Aš daina kaip duonos k'sniu
dalinuos.*

Leonas Baltrūnas

Samburiečiai jau 49-nis metus dainomis dalinasi ir džiugina lietuvius Australijoje, galima sakyti, ir po pasaulį. Sekančiais metais jie numatė iškilmingai atšvęsti savo veiklos 50-tą jubiliejų.

Sekmadienį, š.m. lapkričio 8 d., Dainos Sambūris, atlaikė Lietuvių Namų koncertų salėje, savo 49-tą metinį koncertą.

Kokia turi būti jėga ir ištvermė išlaikyti gyvą tautinę sąmonę per tokią ilgą metų eilę. Ta dainų jėga, lyg tas gyvenimo elekstras, labai padėjo ir padeda žygiuoti vingiuotu emigranto keliu ir vis dainuoti skambias mūsų dainas.

Erdvioje Lietuvių Namų salėje nesimatė daug jaunesnės kartos veidų ir buvo keletas tuščių vietų. Bet tie kurie koncerte dalyvavo tikrai turėjo kuo pasidžiaugti.

Susirinkusius pasveikino Dainos Sambūrio pirmininkė Danutė Lynikienė. Jos prigimtas švelnumas ir nuoširdumas pavergia visus. Pirmiausia ji pristatė moterų chorą scenoje ir tas dvi dainas: "Sapnas Pajūry" – Broniaus Kiverio ir "Ruduo" – "Tango ir Žiema", G.Gudauskienės iš ciklo "Metų Laikai". Pristatė ji ir Sambūrio dirigentę, Birutę Prašmutaitę ir akompanuotojus: rojaliu – Zitą Prašmutaitę ir elektronine gitara – Algį Klimą. Po to pirmininkė pranešė, kad toliau programą pristatys Loretta. Kai kurių dainų melodijos pradžioje man atrodė kiek nuobodžios, bet vyresniųjų prityusių chorvedžių nuomonė buvo, kad moterų choras žymiai pagerėjęs ir balsai gražiai derinasi.

Mišrus Sambūrio choras gražiai pasirodė trimis dainomis: Harmonizuota liaudies daina – "Kur Gintarais", D.Levickienės – "Lietuvio giesmė" ir V.Klovos "Ūdrio Daina".

Žiūrint iš laiko perspektyvos, gal ir ne visuomet chorą galima vertinti estetiniais kriterijais, bet koncerte dalyvavusių buvusių chorvedžių neįmanoma pastabas tikriausiai chorvedė priims dėmesin.

Man ypatingai prie širdies iš Ūdrio dainos, Ūdrio Arija iš operos "Pilėnai", kurią solo dainavo Paulius Mičiulis. Šitą, taip pat publikos pamėgtą ariją, solistas Paulius pilnai negalėjo realizuoti, nes scenoje buvo jam netinkami mikrofonai ir jis per arti jų stovėjo.

Bendrai solisto balsas žymiai pagerėjęs, pilnas gaivumo, jėgos. Asmenybė valinga, pasitikinti savimi, tinkama scenoje. Sambūriui pliusas gavus dar vieną solistą.

Koncertui programos pajavairinimui, Sambūriečiai pasikvietė penkis Melbourno Kaimo Dainininkus: Jazminą Cinėnaitę, Edį Lipšį, Joną Lipšį, Juožą Lukaitį, Faustą Sadauską.

Pastebėta, kad programoje pažymėtos jiems buvo kitos dainos, bet jie dainavo apie dalgelį ir senovės vestuvines dainas, su gražiais paaiškinimais. Toms dainoms praėjusio šimtmečio poetai suteikė žemiškam džiūgavimui savo

Sambūrio choras užbaigęs savo 49-tąjį koncertą.
Choro vadovė Birutė Prašmutaitė dešinėje.
G.Kymanto nuotr.

dimensiją. Dainininkai atitinkamomis emocijomis nuspalvino savo garsius balsus ir dainos sklido viena po kitos būdingu ryškiu dramatiškumu.

Pirmąją programos dalį, Mišrus Choras užbaigė labai įspūdingomis, trimis, lietuvių kompozitoriaus Klajūno – Mečio Kymanto dainomis, kuris mirė šių metų balandžio mėnesį.

Mečys Kymantas gimė Lietuvoje 1920-tais metais. Baigė mokytojų seminariją, labai mėgo muziką, grojo smuiku. Atvykęs į Australiją aktyviai dalyvavo Geelongo lietuvių bendruomenės veikloje. Mokė savaitgalio mokykloje lietuvių kalbą ir žinoma, lietuviškas dainas. Surošė daug koncertų ir įvairius pasirodymus.

Per daugelį metų parašė daugiau negu šimtą dainų ir išleido dainų rinkinį: "Tau, Tėvyne, Mūsų giesmės, Dainos".

Gal dabar Klajūnas – M. Kymantas irgi mums skirtų šias "Akivaro" mintis, kurias vakaro programos pranešėja, mieloji Loretta Čižauskaitė – Tigani mums taip sklandžiai padeklamavo:

*Su rudenio verkenčiu vėju,
Kai manęs jau čia nebėra.
Dėkoju, kad mane lydėjot ir
Dabar lydit su daina!*

Liaudies dainą "Puikios Rožės", Klajūno harmonizuotą 1980 m., mišrus choras gaiviai padainavo. Jie sukrovė savaimingą dainos žiedą.

Antrą, 1974 m. Klajūno dainą – "Audros Siaučia" – kaip audra Baltijos Jūroje, choristų balsingai buvo interpretuota.

Klajūno 1983 m. trečia daina:

*"Tėvyne mano, tu esi,
Visų tremtinių ilgesy.
Tu rugio širdyje gyva, gyva,
Daina skambioji Lietuva!"*

Publika buvo pakviesta kartojamą dalį kartu dainuoti, nes dirigentė matė publikos didelį dainos pamėgimą. Elektrine gitara palydėjo Algis Klimas.

Antra Koncerto Programos Dalis – "Vakaras Naktiniam Klube"

Veikėjai: Paulius Mičiulis, Zita Prašmutaitė, Birutė Prašmutaitė, Antanas Raudys, Rasa Statkuvienė, Donatas Juknevičius, Algis Klimas. Patarnautojas naktiniame klube – Lukas Žiogas.

Įdomu kas išjudino kūrybiškus Sambūrio narius ir kas patikrino kūrybinių galimybių aruodą? Juk tai iš choro pusės buvo įdomi naujovė, staigmena publikai. Scena buvo pakeista kabareto sale. Prie staliukų atėjusios sėdosi poros. Graži jų vakarinė apranga. Ir pasirošė buvo jie padainuoti gražias dainas.

Pirmas paskatintas entuziastas, solistas Paulius Mičiulis,

pasakė kelis malonius komplimentus ponioms, puikiai padainavo A.Kačanausko "Vai Gražu..." ir "Kur Bakūžė Samanota..."

Ypatingai skoningai apsirengusi išėjo Birutė Prašmutaitė ir balsingai padainavo Biržų krašto meilės dainą: "Klausė Mane Tėtužėlis..."

"Toli Už Devynių Vandenynų", gana vykusiai padainavo Antanas Raudys. Ir įspūdingą duetą – B.Gorbulskio "Paslaptys", atliko Rasa Statkuvienė ir Donatas Juknevičius. Gerai, tik truputį per garsi buvo gitaros palyda.

Sekė visad populiarius, 12-kos asmenų vyrų choras. Jie padainavo labai vyriškai: "Kur Tas Kelelis", TMakačino ir pagarsėjusią dainą P. Butkaus "Aras", harm. A. Gečas. Jie susilaukė daugybės aploдимentų iš publikos.

Koncertą užbaigė Mišrus choras keturiomis dainomis: K.Kavecko "Susitikt Tave Norėčiau" solo partiją vėl puikiai atliko Paulius Mičiulis. Ir linksmą dainą "Jaunyste!" Tai G.Gudauskienės skambi daina, gražiai buvo padainuota.

Paskutinės dvi dainos "Dėl tos Dainos" L.Vilkončiaus (kaip baladė, kaip giesmė) ir "Viena Šeima – Viena Tauta" R.Cyvaitės-Klienienės, buvo dainuojamos šiais metais Pasaulio Lietuvių Dainų Šventėje Lietuvoje, Vingio Parke. Jungtinis choras ten susidėjo iš 14-kos tūkstančių dainininkų, kurių tarpe dalyvavo ir Sambūrio 7-ni choristai.

Reikia pasakyti, kad abi dainos pasigėrėtina gerai buvo atiktos Sambūrio per šį koncertą Melbourne, ypatingai paskutinėje dainoje, choristai pagauti praieities įkvėpimo, pasiekė puikų rezultatą.

"Vakaras Naktiniam Klube"
G.Kymanto nuotr.

Susirinkus visiems programos dalyviams į sceną, choro pirm. Danutė Lynikienė pareklamavo visiems ateinančių metų choro numatytą iškilmingą 50-tą jubiliejų. Bus proga ir pasižokti ne tik dainuoti. Ji padėjo susirinkusiems už atsilankymą į koncertą. Padėjo choristams, palinkėjo geros sveikatos ir pasakė, kad sekantis choro pasirodymas bus Geelonge per Lietuvos Dienes.

Pirmininkė padėjo dirigentei Birutei Prašmutaitei už 20-ties metų dirigavimą chorui ir už akompanavimą Zitai Prašmutaitei. Apdovanojo programos vyrus gėlyte, o moterys gavo bonką. Padėjo visiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie koncerto pasisekimo.

ALB Melb. Apyl v-bos pirm. Andrius Vaitiekūnas palinkėjo chorui nepavargti, visada taip gražiai dainuoti ir, kad padaugėtų dainininkų. Įteikė voką su dovana.

Chorą pasveikino ir Viktorijos Lietuvos Garbės Konsulas Andrius Žilinskas. Pasidžiaugė gerai išpildyta programa ypatingai "Kaimo Dainininkais".

Latvių choro atstovas negalėjo dalyvauti, bet buvo Estų choro atstovė, kuri pasveikino Sambūrį ir įteikė gėlių. Pasveikino ir Estų vyrų choro dirigentas Mr. Tom Rossman. Sveikinimus ir geriausias linkėjimus perdavė nuo Geelongo choro atstovė ir įteikė žydinčią gėlę puode.

Vaišės Jubiliejinėje salėje

Sambūrio pirm. Danutė Lynikienė pasveikinusi visus čia susirinkusius, pirmiausia pakvietė buvusį ilgametį choro dirigentą Albertą Čelną pasidalinti šio koncerto išpūdziais.

p. A.Čelna pasidžiaugė gražiomis chorisčių suknėlėmis ir pakomentavo apie nevienodą jų ilgį: vienų kojos daugiau, kitų mažiau matėsi. Kito priekaišto nei "Moterų chorui", nei "Vyrų chorui" jis neturėjo, abiejų dainos gražiai skambėjo. Kalbėdamas apie "Jungtinį chorą, tai ten jam atrodė nebuvo tikros harmonijos. Visa kita buvo labai gerai. O dėl solisto Pauliaus Mičiulio pasakė, kad jam mikrofonas nebuvo reikalingas.

Buvusi Sambūrio dirigentė Dana Levickienė pagyrė choristų ištvermę ir atsiiktus vaisius. Jeigu

(Nukelta į 8-tą psl.)

DAINOS MYLĖTOJŲ DĖMĖSIUI

XX-oji Australijos lietuvių dainų šventė įvyks 1998 metų 6 gruodžio 28 dieną, 7 valandą vakaro Geelong Deakin university Woolstores Costa Hall salėje. Akustikos atžvilgiu ši koncertinė salė yra skaitoma viena iš pačių geriausių Viktorijoje. Tad nepraleiskime progos atvykti į šią šventę kaip dalyviai ar kaip klausytojai. Salė su atsidaromais balkonais talpina apie 800 žiūrovų. Kas metai čia vyksta tradiciniai Geelong Deakin Universiteto studentų diplomų įteikimo ceremonialai, o taip pat įvairūs koncertai ir susitikimai su įžymiais žmonėmis.

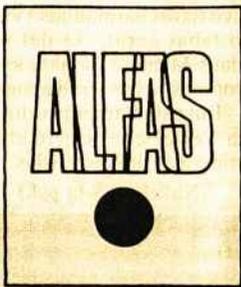
Atvykę į XX-ą Australijos lietuvių dainų šventę stebėsite 7-ių dirigentų dirigavimą ir jų paruoštų

chorų dainavimą. Diriguos Sydnėjieškiai Birutė Aleknaite ir Justinas Ankus, Birutė Prašmutaitė ir Dana Levickienė iš Melbourne, Gražina Pranauskienė iš Geelongo, Vytautas Straukas iš Adelaidės. Na o pats jauniausias dirigentas bus Adelaidiškis John Pocius, kuris jau keletą metų, kartu su Nemira Masiulyte-Stapleton, vargonuoja Adelaidės lietuvių bažnytiniam chorui. Nors John yra tik 18 metų, jo jaunatviškumas, kantrybė ir taktas dirbant su vyresniojo amžiaus žmonėmis yra tikrai stebėtinai. Kaip John diriguoja? Savo galingais, plačiais, vyriškais judesiais jis stengiasi aprėpti dainininkus, įsivaizduodamas kad choras yra jo muzikos instrumentas – fortepionas. Paklaustas ką galvoja apie Australijos lietuvių dainų švenčių ateitį John drąsiai atsako, kad jei Adelaidės choras vieną dieną liktų be dirigento, ir tik su saujele choristų, jis ir toliau juos mokintų dainuoti, nes ne tik jaučia pareigą, bet taip pat meilę lietuviškam menui. Įdomu? Jeigu taip, tai nepraleiskite progos susipažinti su šia kylančia ir daug žadančia Adelaidės žvaigžde. Gražina Pranauskienė

XX-osios Australijos lietuvių dainų šventės koordinatore

Geelongo choro "Viltis" repeticija. ALD šventei ruošiantis choro akompaniatorė Jan Henderson. Dainos jau išmoktos! 1998 rugsėjo mėn.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ SPORTO KLUBŲ

Atstovų Susirinkimo [vyksiančio Geelonge 48-sios Sporto Šventės metu 28-12-98

Dienotvarkė

1. Suvažiavimo atidarymas, tylos minutė – mirusių sportininkų ir vadovų pagerbimui.
2. Suvažiavimo dienotvarkės tvirtinimas.
3. Praėjusio suvažiavimo protokolo skaitymas ir tvirtinimas.
4. ALFAS pirmininko pranešimas.
5. ALFAS išdininko ir revizijos komisijos pranešimai.
6. Sporto klubų ir kitų sportinių vienetų 1998 metų veiklos pranešimai.
7. VI Pasaulio lietuvių sporto žaidynių Lietuvoje pranešimas.
8. Diskusijos dėl pranešimų.
9. ALFAS garbės nario rinkimai 1998 metams.
10. Būsimoji sporto švenčių vietų nustatymas.
11. Dalyvių kvalifikacija, laiškas iš GLSK Vytis.
12. Klausimai ir sumanymai.
13. Susirinkimo uždarymas.

Dienotvarkė, pagal atstovų pasiūlymus, gali būti papildyta ir pakeista.
ALFAS Valdya

Adelaidė

Spalis-Rožinio mėnuo pralėkė, kaip sekundėlė. Šį mėnesį mūsų Šv.Kazimiero bažnyčioje šalia altoriaus stovėjo Fatimo Marijos statulėlė apgaubta Rožinėlių, žvakių šviesele apšviesta, klausėsi mūsų nepalaujamo Rožinio maldų.

Lapkričio 1-moji – Visų Šventųjų Šventė. Tai buvo pirmasis mėnesio sekmadienis. Šv.Kazimiero mūsų bažnyčioje išstatomas Švenčiausias. Rožinį kalbėjo J.Bardauskas, skaitė ir tą prasmingąją Švento Tėvo maldą Šventosios Dvasios Metams su mūsų visų prašymu – "Ateik, meilės ir ramybės Dvasia". Kun.J.Petraitis atliko apeigas, aukojo šv.Mišias, sakė pamokslą, skaitymus atliko S.Vasiliauskiene. Liko gyvas mintyje tas didingas, aprašomas vaizdas begalinės minios Šventųjų baltais, nuodėmės nusiplovusių apsiaustais vilkinčių... Tai visi mirusieji Šventieji Viešpaties Amžinybėje.

Tą dieną Dievulis pasišaukė buvusią veiklią Liet.Kat.Moterų Draugijos narę Jadvygą Janilionienę.

Lapkričio antroji – Vėlinės. Tai Mirusiųjų Diena. Šįmet, mūsų Klebono skelbimu, lankėme kapus pirmadienį. Šv.Mišios buvo rytą 8.30 val. Mūsų šv.Kazimiero bažnyčioje. 2 val. susirinkome prie mūsų geriamų Kunigų kun.Juozo Kungio, kun. Antano Kazlausko ir kun. Albino Spurgio kapų, Liet.Kat.Moterų Dr-jos v-bos rūpesčiu R.A.Kubilių rožių puokštėmis papuoštų. Kun.Juozas Petraitis nuširdžiai giedojo "Dies illa, dies irae – Rūsčią dieną" Kalbėjo, giedojo maldas, taip kruopščiai išminėjo visus mirusius maldose. Diena buvo saulėta, tyli, rami. Ir širdyje buvo gara, kad mūsų maldos siekė visus, visus – apėmė kiekvieną Mirusįjį. Užbaigė maldas, visi giedojome "Viešpaties Angėlą" ir "Amžinąją Atilsį".

Po maldų kun.klebonas su grupele patraukė prie kapų, įrašiusių pašventinti paminklus. Mes visi išsiskirstėme prie savo Mirusiųjų kapų. O kiek jau adelaidiškųjų iškeliavusių, kiek lietuvių kapų... didėja mūsų Parapija tenai, keliaujame amžinybėn...

Lituania Choro Popietė. Choro popietė paruošta sekmadienį lapkričio 8 d. Lietuvių Namuose. Salėje gražiai išdėstyta turtinga loterija, bilietai jau buvo platinami iš anksto. Choro paruošti pietūs, pyragai.

Choras gražiai išsidėstė scenoje. Dirigentas V.Straukas pranešė, kad choras padainuos kelias daineles, paskui dainuosime visi kartu ir bus loterijos traukimas.

O tos choro dainos buvo labai gražios: Audros siaučia – Klajūno, Obelėlė ir upelis – M.Vaitkevičiaus, jautriai, spalvingai perduota. Dunda trunkosi griaustiniai – dainavo Vyrų choras. Už Jūrių Marių – V.Banaičio ir dar mažai girdėta, puiki daina ir labai gražiai išpildyta. Įspūdingas akompaniamentas, akompanavo Jonas Pocius. Tai buvo Jūra – A.Raudonikio. Smarkiai plojome.

Paskui dirigentui V.Straukui ir iš Melbourne atvykusiam į chorą įsijungusiam A.Savickiui pravedant smagiai dainavome visi mums taip mielas liaudies daineles. Ir tą Nepriklausomybės atgavimo džiaugsmą sukeliančią dainą "Vai ko nusižvegei, bėrasai žirgeli". Užbaigėme daina, mums taip ilgesinga "Žemėj Lietuvos, Ažuolai žaliuos..."

11. Buvo miela popietė, skambėjo lietuviška daina. Ačiū Lituania Chorui. Gyvuokite, dainuokite!

Džiaugsminga žinia. Dr Antanas ir Birutė Stankevičiai susilaukė dvynukų dukrelių – Joana Maria ir Dana Teresa. Sveikiname tėvelius ir Dukreles, linkime gausios Dievulio palaimos. S.P.

MŪSŲ MIRUSIEJI:

A. † A. MIKELIS STRUNGS

A.† A. Mikelis Strungs, latvis, mirė spalio 25 d., būdamas 70 metų amžiaus. Mirė vėžio liga, Ashford ligoninėje. Velionis buvo gimęs Liepojoje, Latvijoje, 1928 m. Mikelis vedė lietuvaite Sofiją Kryžanauskaitę ir kalbėjo lietuviškai. Juodu užaugino tris dukras: Birutę, Dianą ir Karen. Ši, trečioji, yra ištekėjusi ir augina du berniukus.

Velionis Mikelis buvo palaidotas spalio 29 d. Enfieldo kapinėse. Krematoriumo koplyčioje 12.45 val. popiet prasidėjo laidojimo apeigos. Velionies duktė Birutė paskaitė savo gražius prisiminimus apie mirusį tėvelį, o kun. J.Petraitis atliko skaitinius, pasakė pamokslėlį ir pagiedojo. Velionis Mikelis palaidotas uošvės Onos Kryžanauskienės kape; Ona mirė 1993 m. Gi Onos vyras, - Balys Kryžanauskas, po žmonos laidotuvių, tais pačiais metais išvyko į Lietuvą tvarkyti ten nuosavybės reikalų, o tai nelengvai jam sekėsi ir maždaug už metų laiko, Balys mirė tėvynėje.

Po a.a. Mikelis Strungs laidotuvių, visi buvo pakviesti į salę pabendravimui ir kavutei. Dalyvavo apie 60 asmenų. Po to giminės bei

šeimos artimieji buvo pakviesti į Sofijos namus užkandžiams, kuriuose dalyvavo apie 30 asmenų.

Liūdesio valandoje reiškiamo gilią užuojautą velionies žmonai Sofijai ir jos Dukroms bei anūkams, o a.a. Mikelis tegul ilsisi Viešpaties ramybėje.

A. † A. IRENA BUTAVIČIENE

A.† A. Irena Butavičienė mirė spalio 18 d., sulaukusi 93 metų amžiaus. Liko 2 sūnūs: Algis ir Morkus ir duktė Karlina. Velionės Irenos laidotuvės buvo trečiadienį, spalio 21 d., 2.00 val. popiet. Laidotuvėmis rūpinosi Blackwell laidojimo įstaiga savo koplyčioje, esančioje Hawthorn priemiestyje, 114 Belair Rd.

Apie velionę Irena Butavičienę asmeninių žinių neturime. Š.m. gegužės pabaigoje telefonu šeima kreipėsi į kun. J. Petraitį, kad aplankytų senutę Ireną, esančią Resthaven slaugymo namuose, Malvern priemiestyje. Klebonas šeimos prašymą išpildė gegužės 29 d., aprūpindamas ligonę šv.sakramentais.

Liūdesio valandoje reiškiamo užuojautą velionės sūnums ir dukrai, o a.†a. Irena tegul ilsisi ramybėje.

J.N.P.

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Pirmąją šv. Komuniją Advento I Sekmadienio Švč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje per šv. Mišias mūsų Sekmadienio Lietuvos mokyklos mokiniai: Didžys Martynas, Sadauskas Aisvydas ir Stephens Edvardas. Prisiminimui įteikėm Švč. Marijos su Kūdikėliu rankose įremuotą po stiklu. Parapijos choras labai gražiai giedojė, kartu buvo ir mūsų Lietuvos Skautų Džiugo Tunto labai tvarkingai uniformuoti ir po pietų savo metinę sueigą turėjo Lietuvos Namuose.

Adventas katalikams yra viltingo laukimo Jėzaus Gimimo, didesnis santūrumas ruošiantis Kalėdų šventei. Advente Bažnyčia liepia susilaikyti triušmingu pasilinksminimu, o penktadieniais kiek įmanoma susilaikyti ir nuo mėsiškų valgių, pataria daugiau pasimelsti, padaryti ką nors gero, atlikti išpažintį.

Švč. Marijos Nekaltasis Prasidėjimas gruodžio 8 d. Gimtosios nuodėmės neturėjo Švč. Mergelė Marija ir tą dieną sveikiname jai pasakytais šv. Arkangelo žodžiais: "Sveika, malonės pilnoji, Viešpats su Tavimi!"

Gyvojo Rožančiaus Brolija gruodžio mėnesį meldžiasi: Padėka už mums Dievo suteiktas malones.

Tarptautinė žmogaus teisių diena gruodžio 10-tą. Nė vieno žmogaus negalima niekinti ir skriausti!

Tadas Kesminas Morningtone mirė lapkričio 26 d. Laidotuvės vietos bažnyčioje gruodžio 1 d. Anksčiau Kesminų sodyboje mūsų Parapijos choras kasmet ten suruošdavo Jūros dieną

sausio mėnesio kurį sekmadienį popietę. Kesminai buvo labai nuoširdūs mūsų chorui. Teilsisi Viešpaties Ramybėje.

Parapijos išlaikymui su paskirstymais aukojo: po 60 dol. V. Ališauskas, E. Kizeliene, V. Petraitiene, B. Smaliorius, R. Šmitas, J. Šneideris; po 40 dol. V. Stasiulinas, V. Šukevičius; 30 dol. G. Samsonas, 20 dol. J. Alminauskas, 12 dol. A. ir B. Verbylai, 10 dol. S. Krutulis. Visiems aukojusiems ir kartu prisuntusiems "Tėviškės Aidų" prenumeratas, nuoširdžiai visiems dėkoja prel. dr. Pr. Daukny.

Kūčių vakaras gruodžio 24 d. 6 val. Lietuvos Namų svetainėje bus Kūčių stalas – puota, vykusia kitados Išganytojo Jėzaus mirties išvakarėse Paskutinė Vakariene. Čia bus vyriausia šeimininkė Elenutė Daugvila. Už mūsų Kūčias čia iš ankso nereikia nieko mokėti tik mūsų kunigui Pr. Daukniui pranešti pavardę ir kiek dalyvaus asmenų, kad žinotų kokiam skaičiui paruošti Kūčias. Kūčių vakare paaukoti ir tiek užteks, kaip buvo pernai Kūčiose panašus dalyvavimas.

PRANEŠIMAS

Naujai išrinkta MLK Valdyba pareigomis pasiskirstė sekančiai:

Pirmininkas – V. Bosikis
V.Pirm./Sekretorė – R. Mačiulaitienė
Salių nuomos ir parengimų vadovas – Z. Augaitis
Baro išdininkas – B. Kaminskas
Reikalų vėdėjas – Z. Poškaitis.

MLK Valdyba praneša kad Kalėdų Švenčių metų Klubas bus uždarytas nuo 25-tos gruodžio iki 1-mos sausio. Klube Naujų Metų sutikimo šiais metais nebus.

XX-oji Australijos Lietuvių Dainų Šventė

Vos mėnuo beliko iš visų Australijos kampelių sugūžės daugybė dainų mėgstančių lietuvių ir svečių. XX-ojoje lietuvių dainų šventėje, kuri pirmą kartą ruošinama Geelonge, dalyvaus 116 choristų. Gausiausio būrio dainininkų, net 39, tikimės sulaukti iš Sydnėjaus, 32 iš Melbourno, 27 iš Adelaidės ir 18 iš Geelongo. Taip pat iš pristatytų choristų sąrašų matosi kad santykis tarp atskirų balsų yra labai geras.

Tačiau pati džiugiausia naujiena yra žinoma ta, kad Adelaidės, Geelongo, Sydnėjaus ir Melbourne chorų dalyviai atvyksta į šventę tikrai gerai pasiruošę. Kadangi šių metų liepos mėnesį kai kurie choristai dalyvavo antrojoje Pasaulio Lietuvių Dainų Šventėje Lietuvoje, dirigentai būkštavo, kad bus neįmanoma išmokyti dvigubą repertuarą. Buvo nutarta šiek tiek palengvinti Australijos lietuvių dainų šventės dainas ir sutrumpinti programą. Tai suteikė galimybę vykstantiems į Lietuvą pasiruošti PLD šventei ir taip pat gerai atšlifuoti Australijos lietuvių dainų šventės repertuarą. Tuo būdu žiūrovų dėmesiumi siūlysiame 13 dainų, iš kurių 9 padainuos mišrus jungtinis choras, 2 moterų ir 2 vyrų chorai.

Tuo pačiu girdėsime atskirų chorų pasirodymus, kuriems visi

John Pocius.

Naujasis Adelaidės choro "Lituania" dirigentas

chorai ypatingai kruopščiai ruošiasi, kadangi gerai sudainuoti, reiškia išlaikyti savo miesto lietuvių prestižą. Šiek tiek gaila, kad Melbourne jaunimas dėl nepaprasto užimtumo šioje šventėje nedžiugins savo jaunatviškais balsais, bet vadovė Dana Levickienė prižadėjo su jais paruošti keletą bendro jungtinio choro dainų.

Bus ir daugiau siurprizų, liečiančių dainininkų aprangą, repertuarą bei atskirų vienetų pasirodymą, tačiau jokių būdu nenoriu jų išduoti, nes gal bus tokių smalsuolių, kurie perskaite šį straipsnį, manys viską žiną ir gal nutars visai neatvykti. O dėl atvykimo, nesikuklinkime, nes

(Nukelta į 8-tą psl.)

PADEKA

LKV S-gos Melb. Skyriaus valdyba reiškia nuoširdžią padėką programos išpildytojams Kariuomenės šventės minėjimo metu: deklamatoriams – p.p. M. Šidlauskienei ir J. Mikštui, pranešėjai p. V. Jokubaitytei, paskaikininkui p. E. Šidlauskui, solo, duetų ir trio išpildytojams – p.p. B. Kymantienei, J. Rubui ir V. Daniui, vyrų chorui ir dirigentei p. D. Levickienei, akomponiatori p. R. Mačiulaitienei; už giesmę, pagerbiant mirusius karius: p.p. B. ir Z. Prašmutaitėms ir B. Kymantienei, Parapijos chorui ir dirigentei Z. Prašmutaitei ir akomp. P. R. Mačiulaitienei už giesmes bažnyčioje, kun. dr. prel. Pr. Daukniui už šv. Mišių atnašavimą. Ačiū p.p. J. Balčiūnui ir Z. Augaičiui už šviesų ir garso reguliavimą, ačiū Šaulių kuopai už organizuotą dalyvavimą. Ačiū visiems dalyviams, kurie savo atsilankymu pagerbė žuvusius Lietuvos karius bei partizanus.

LKV S-gos Ramovė, Melb. Skyriaus valdyba

PADEKA

LKV S-gos "Ramovė", Melb. Skyriaus valdyba reiškia nuoširdžią padėką ponioms: J. Mičiulienei, V. Kružienei, E. Korsak, V. Bladzevičienei, S. Grybienei, R. Pumputienei, L. Petrusėvičienei, L. Samsonienei, A. Mieldažienei, M. Matulionienei ir J. Valaitienei už paaukotus pyragus – tortus, skirtus svečių pavaišinimui Kariuomenės šventės minėjimo proga.

Taip pat nuoširdus ačiū ponioms: J. Valaitienei, L. Mulokienei, S. Grybienei, Z. Pikelienei, B. Pikelytei, A. Sadauskienei, B. Koval ir p. A. Gucaičiui už darbą virtuvėje ir pietų paruošimą.

LKV S-gos "Ramovė", Melb. skyriaus valdyba

LSS RAJONO VADIJA

Mūsų Lietuvių Skautų Sąjungos Australijos Rajono vadija vėl buvo susirinkusi: posėdžiui Parapijos Namuose Kensingtone lapkričio 17 d. Posėdį atidaro kaip visuomet Rajono Vadas vyresnysis skautininkas Henrikas Antanaitis. Palaiko ryšį su visais tuntais, o dabar jau gerokai pasiruošė mūsų Rajono stovyklai, kuri bus už Geelongo sausio 2-10. Paskautininkas Linas Šeikis jau gerai paruošė ne tik stovyklos metu vis kasdieną naują maistą, bet dar šiemet buvo

aplankęs Lietuvoje Skautų Jubiliejinę Stovyklą, o paskui dar aplankė ir Amerikoje mūsų Lietuvių skautų stovyklą. Toks aplankymas ir dalyvavimas ir kitų kraštų stovyklose – pateikia daug žinių. Mūsų Rajono stovykla bus kiek gefoškai už Geelongo ir ta stovyklavietė yra Ukrainiečių. Tai jau ne kartą buvome – graži vieta ir gana patogi jaunimui. Stovyklos pamaldas turėsime pačioje pradžioje – sausio 3 d., sekmadienį popiečio metu. Kiekvieną dieną jau nustatytas ne vien tik valgis kasdieną vis kitas, bet ir visos pramogos, kartu pagauti ir vis istorinių Lietuvos įvykių, kad visiems paliktų Lietuvos išpūdžių ne tik žodžiais, bet ir įvykiais. Į mūsų stovyklą dar sulauksime du patyrusius skautus iš Lietuvos lėktuvu. Prie uniformos bus ir tos stovyklos naujas ženklas atsiminimui, kurį paruošė mūsų gabus menininkas vyr. Skautininkas Narcizas Ramanauskas. Tai liks vis prisiminimo ženklas! O visi žygiuos skautų šūkiu: DIEVUI, TĖVYNEI, ARTIMUI!

P.D.

DŽIUGO TUNTAS

Lietuvių Skautų Sąjungos Australijos Rajono Melbourne Džiugo Tuntas savo metinę sueigą pravedė Lietuvių Namuose lapkričio 29 d. Tuntininko sueigos įsakymai:

Prie Jaunesniųjų Skautų Ižodžio prileidžiū Darių Prancūną. Prie Skautų Ižodžio – Adam Lyniką. Skautą Povilą Birštoną pakelti į Paskiltininkį. Jaunesniųjų Skautų II patyrimo laipsnį suteikiu Aisvydui Sadauskui ir Karoliui Vaitiekūnui. Jaunesniųjų skautų I patyrimo laipsnį suteikiu Martynui Didžiui ir Mantui Vaitkui. Jaunesnėm skautėm suteikiu Dailininkės specialybę: Ramintai Kymantaitei ir Laurai Tamašauskaitei. Jaunesnes skautes perdudu į Skautes kandidates: Ramintą Kymantaitei ir Laurą Tamašauskaitei.

Sveikinu Daną Statkutę, Zitą Šukytę, Viliją Jokubaitytę ir Dalią

Didžytę. Jos čia davusios Vyresniųjų Skaučių Ižodį. Sveikinu Girių Antanaitį, Vyta Brazaitį, Michael Firinauską ir Paulių Kviečinską – jie davė Skauto Vyčio Ižodį.

Tuntininkas ir toliau sveikinu ps. Rimą Skeivį, ps. Liną Šeikį, prityrusius skautus: Andrių Skeivį ir Rimą Statkų; prityrusias skautes: Nindrą Skeivyte ir Gintą Statkutę; skautę Alantą Skeivyte, vyr. skautes: Daivą Statkutę ir Dalią Didžytę; skautus vyčius: Vyta Brazaitį, Girių Antanaitį ir Paulių Kviečinską – už pavyzdinę Džiugo Tunto atstovavimą Tautinėje Stovykloje Lietuvoje! Taip pat ačiū vyr. skautei Linai Verbylaitei iš Adelaidės pasiryžusiai vykti su mūsų vienetu.

Ačiū vyr. skautei Albinai Strungaitei, padėjusiai Jaun. Skautų ir Skaučių draugovės veikloje ir linkiu sėkmės studijose užsienyje –

(Nukelta į 8-tą psl.)

XX-ŪJŲ AUSTRALIJOS LIETUVIŲ DIENŲ PROGRAMA

ŠEŠTADIENIS 26.12.98

Sutikimas svečių – Registracija
Lietuvių Namai
Beauford Ave. Pettitt Park
Bell Post Hill. Telef. (03) 52787507
Nuo 11 val. r. iki 7.30 val. v.

SEKMADIENIS 27.12.98

Iškilmingos Pamaldos
Šv. Petro ir Povilo bažnyčia
Malone ir Mercer Sts. Geelong
12 val.

A.L.D. ir Sporto Šventės atidarymas

“Arena” Krepšinio stadionas
Victoria St. North Geelong
1.30 val p.p.

Įėjimas 10 dol., studentams 5 dol.

Sportas

“Arena” Krepšinio stadionas
Victoria St., North Geelong
3 val. p.p.

Chorų repeticija

Lietuvių Namai
Beauford Ave., Pettitt Park
Bell Post Hill - 5 val. p.p.

Susipažinimo Vakaras

“The Sphinx” Motel
2 Thompson Rd. North Geelong
Pradžia 6.30 val. v.

**Įėjimas: 12 dol. su vakariene,
7 dol be vakarienės,
sportininkams veltui.**

Tautinių Šokių vadovų posėdis

19 Shannon Ave., North Geelong
6 val. v.

PIRMADIENIS 28.12.98

Sportas

Corio Leisuretime Centre
Anakie Rd., Bell Park
Pradžia 9 val. v.

Chorų repeticija

“Costa” Hall, Deakin University
Esplanade, Eastern Beach
Nuo 10 val. r. iki 12 val.

Adelaidės Teatras “Vaidila”

Ruošia “Šiupinį”
Shanton Theatre, Geelong High
School
Ryrie ir Garden Sts., East Geelong
Pradžia 2 val. p.p.

**Įėjimas: 10 dol., pensininkams ir
stud. 5 dol.**

Dainų Šventė

“Costa” Hall, Deakin University
Esplanade, Eastern Beach 7 val. v.
**Įėjimas: 15 dol., pens. ir stud. 10
dol.**
Pertraukos metu veiks bufetas.

ANTRADIENIS, 29.12.98

A.L.B. Suvažiavimas

Lietuvių Namai,
Beauford Ave., Pettitt Park,
Bell Post Hill.
Registracija 8.30 v.r.
Atidarymas 9.15 v.r.

Meno Paroda

The Gordon Gallery
Fenwick St., Geelong
Atidarymas 1 val. p.p.
Įėjimas: aukomis

Meno paroda veiks:

antradienį nuo 1 v. iki 8 v.v.
trečiadienį nuo 12 v. iki 3 v.v.
ketvirtadienį 11 v. iki 1 v.p.p.

Sportas

Corio Leisuretime Centre
Anakie Rd., Bell Park
Pradžia 9 v.r.

Tautinių šokių repeticija

Corio Leisuretime Centre
Anakie Rd., Bell Park

Tautinių Šokių Šventė

Corio Leisuretime Centre
Anakie Rd., Bell Park

Įėjimas: 10 dol., pens. ir stud. 5 dol.
Pradžia 7 v.v.

TREČIADIENIS 30.12.98

A.L.B. Suvažiavimas

Lietuvių Namai. Pradžia 9 v.r.

Sportas

Corio Leisuretime Centre
Anakie Rd., Bell Park. Pradžia 9 v.r.

Muzikos ir Literatūros Popietė

Lietuvių Namai, Beauford Ave.,
Pettitt Park, Bell Post Hill, Pradžia
4 v.p.p.

Įėjimas: 10 dol. pens. ir stud. 5 dol.

KETVIRTADIENIS 31.12.98

Mokytojų suvažiavimas

Lietuvių Namai, Beauford Ave.
Pettitt Park, Bell Post Hill
Pradžia 10 v.r.

Sporto Šventės uždarymas

Corio Leisuretime Centre
Anakie Rd., Bell Park Pradžia 3
v.p.p. **Įėjimas 3 dol.**

Lietuvos Baletu Bičiulių susirinkimas

Lietuvių Namai, Beauford Ave.,
Pettitt Park, Bell Post Hill. Pradžia
2.30 v.p.p.

Naujų Metų Balius

West Town Hall
Pakington St., West Geelong
Pradžia 7.30 v.v.

Įėjimas 20 dol., studentams 15 dol.
Gėrimais ir maistu kiekvienas
pasirūpina pagal skonį.

PENKTADIENIS, 1.1.99

Atsisveikinimo Gegužinė

Lietuvių Namai, Beauford Ave.,
Pettitt Park, Bell Post Hill
Pradžia 12 val.

ŠEŠTADIENIS, 2.1.99 IKI SEKM. 10.1.99

Skautų Rajoninė Stovykla

“Sokil” ukrainiečių stovyklavietė.

Lietuvių Namuose nuo
29.12.98 bus galima gauti šiltus ir
šaltus užkandžius, taip pat ir
gėrimus.

Bilietus užsisakyti pas L.
Bungardą, 167 Victoria St., North
Geelong, 3215. Telef. (03) 5278-
3865.

A.L.D. Ruošos Komitetas

DŽIUGO TUNTAS

(Atkelta iš 7-to psl.)

lauksime sugrįžtant!

Išreiškiu pagyrimą ps. Onai
Prašmūtienei už pavyždingą ir veiklą
darbą – Jaunesniųjų Skautų ir
Skaučių draugovės Draugininkės
pareigas. Taip pat ačiū ps. Juozui
Lukaičiui už visokeriopą pagarbą
Tunto reikaluose.

Melbourno Dainos Sambūrio ...

(Atkelta iš 5-to psl.)

ir viena kita daina nenuskambejo
kaip reikiant ji pasakė tai tas
visuomet atsitinka. Visvien gražiai
dainavo ir palinkėjo dar 49-nis
metus dainuoti.

Dainos Sambūrio garbės
narys Petras Morkūnas, sakėsi
skaičiavo sopranus ir šypsenas. Jam
taip malonu šį kartą buvo, kad
galvoja gal reikės prisijungti. Jis
pagyrė sopranus, bet bosų tai trūko.
Palinkėjo nepavargti. Svečių tarpe
vašėse dalyvavo ir p. Jankevičiai iš
Lietuvos.

Melbourniško
p. Jankevičiaus brolio sūnus su
žmona. Svečias iš Lietuvos buvo
pakviestas ir prie mikrofono.

Pakviesta tapo prie mikrofono
ir didelės choro rėmėjos, Elenutės
Korsak-Daugvila viešnia australė. Ji
pagyrė choro puikų pasirodymą ir
pasakė, kad norėtų dalyvauti 50-
tame choro pasirodyme ateinančiais
metais.

Pakviestas tapo ir prie
mikrofono Dainos mylėtojas, kuris
taip gražiai pristatydavo Sambūrio
koncertus savo radijo laidose,
Gabrielius Žemkalnis. Jis palinkėjo
Dainos Sambūriui toliau tęsti tą
gražią tradiciją. Kas įdomu buvo
išgirsti, kad p. Žemkalniui neseniai

susitikus Krasnojarske su
tremtiniais, jis išgirdo juos
dainuojant Australijos
kompozitoriaus M. Kymanto dainą
“Tėvyne Mano”. Jie prisimė, kad
tai ir jų daina, jų pergyvenimai, jų
jausmai. Ir p. Žemkalnis pasakė,
kad sunku įsivaizduoti, kokią choras
turi įtaką, kokią galią perduoti
jausmus auditorijai. Palinkėjo, kad
ir toliau tą galią turėtų ir vis stiprėtų.

Choro dirigentė Birutė
Prašmutaitė pasakė, kad šie metai
ypatingai buvo sunkūs ir, kad
daugumos mielų dainininkų amžius
yra virš 70-šimt metų. Ji suabejojo
ar ji tiek amžiaus būdama galės
išstovėti ir dainuoti tiek valandų.
Kad vienas choristas pirmu tenoru
dar vis dainuoja jau 49-nis metus.
Kitas jauniausias dainininkas, Lukas
Žiogas, dainuoja jau kuris laikas su
bosais. Jam išimtinai dėkoja, nes ne
kiekvienas jaunuolis nori bendrauti
su choru. **Visiems palinkėjo
išstovėti.**

Kalbėjo dar ir akompaniatorė
Zita Prašmutaitė ir buvo pravestos
kelios dainos, o po to pirmininkė
pakvietė visus vakarienių prie
gėrybėmis apkrauto švediško stalo
ir tada dar prie labai skanių pyragų
ir kavos.

Ačiū Jums Sambūriečiai!
DAINUOKIT IR GYVUOKIT!

XX-oji ALD Šventė

XX-ajai ALD šventei ruošiantis Adelaidės “Lituania” choro repeticija.
Adelaide 1998 rugp. mėn.

XX-ajai ALD šventei ruošiantis Sydnėjaus choro “Daina” repeticija.
Choristai linksmi, nes viską moka mintinai. 1998 lapkr. mėn.

(Atkelta iš 7-to psl.)

koncertui Geelong Deakin Univer-
sity Woolstores, Costa Hall
gruodžio 28 dieną 7 valandą vakaro
prasidėjus, jau apie 9-tą, dar net

Dėkoju v.s. kun. Pr. Daukniui
už brolišką nuoširdumą man ir
kitiems Tunto vienetų vadovams ir
paramą bei globą Tuntui bendrai.

Vyr. skaites: Liną Didžytę ir
Dainą Didžytę sveikinu ir dėkoju už
atliktą didelį darbą, paruošiant
lietuvių ir anglų kalbomis knygos
formoje vadovėlį skautėms.

Skautininkas Povilas Kviecinskas
“Džiugo” Tunto Tuntininkas

nespėjus sutemti, galėsite vykti
namo. Tad nepasididžiukite,
atvažiuokite, o taip pat atsivežkite
savo draugus – nesvarbu kokios
tautybės jie bebūtų, nes programėlės
bus išverstos į anglų kalbą ir mūsų
žavinga pranešėja (irgi paslaptis)
nevargins jūsų dėmesio ilgiais
pranešėjimais. Tad su nekantrumu
laukiame visų – pradėdant
artimiausiais kaimynais
Melbourniškiams ir baigiant Pertho ar
Tasmanijos lietuviams!

Grazina Pranauskienė
XX-osios Lietuvių dainų šventės
koordinatore

